

[Fihrist'e ulaşmak için tıklayın](#)

Resail-i Ahmediyye -6-

itikat

cennet yolunun
itikat risalesi

Ahmet Mahmut ÜNLÜ

EKMEL
yayıncılık
2004

İTİKAT RİSALESİ

Hazırlayan:
Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

İSTANBUL
-2004-

EKMEL YAYINCILIK
PAZ. ve TİC. LTD. ŞTİ.
Uncular Cd. No. 41/3 Üsküdar/İST
Tic. Sic No: 421776-369358
Üsküdar VD 3300145085

DİLA

Produktions

**Dila Film Yayın Reklam Tanıtım ve
Pazarlama
San. Tic. Ltd. Şti.
İSTANBUL**

Kıztaşı Cad. no.: 44/2 - İstanbul/
Fatih

Tel.: +90.212.533 82 30 -
Faks: +90.212.534 04 34

BASKI CİLT
Sistem Matbaacılık
Tel: (0212)482 11 01 3 hat

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ أَشْيَاطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

**"Bizi dosdoğru yola kavuřtur.
Kendilerine inam (lütuf ve ikram) da
bulunduđun kimselerin yoluna; gazaba
uğramışların ve sapmışların ve
(yoluna) değil."**

(Fatiha Suresi:6-7)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ (١٥٣)

"Şüphesiz ki işte, benim dosdoğru yolumdur. Buna uyun. (Başka) yollara uymayın. Çünkü o yollar sizi onun (Allah'ın) yolundan ayırır. İşte sakınmanız için (Allah) size bunları vasiyet (emr) etti." (En'amSuresi;153)

MÜELLİF DERKİ:

İşte bu risalede açıklanan inançlar, beş vakit namazın her rekatında kavuşmak için dua ettiğiniz ve uymakla emredildiğiniz "Sırat-ı Müstekim" ehli olan "Ehli Sünnet ve'l cemaat'ın dosdoğru görüşleridir.

CÜBBELİ AHMED HOCA EFENDİ KİMDİR?

Aslen Giresun Göreleli olup, 1965 yılında İstanbul da dünyaya geldi. 4 yaşında ilimle meşgul olmaya ve ilim tahsiline başladı.

Küçük yaşlarında Cübbe giydiği için "Cübbeli Ahmed" lakabını ile bilindi. Büyük Üstad Hacı Mahmud Efendi Hazretlerinin, manevi işaretlerine mahzar oldu, bizzat Mahmud Efendi Hazretlerinin nezaretinde, 11 yaşına kadar Fatih Çarşamba İsmailağa Camiinde ilim tahsiline devam etti.

Çocuk denecek yaşlarında Yavuz Selim ve Kasımpaşa Camii Kebîr gibi büyük camilerde verdiği vaazlar büyük kalabalıklar tarafından izlenmeye başladı.

12 yaşında ilim tahsili için yollara düştü. Rize Pazardaki Tütüncüler Köyü Kur'an Kursunda Resul Bölükbaşı Hoca Efendi'den. Sarf, Nahiv, ilmi Kelâm, Meânî, Tefsir, Hadis ve Fıkıh dallarında ders aldı. Normal şartlara bu tahsilin uzun yıllar sürmesi gerekirken, 20 aylık gibi bir zamanda tahsilini tamamladı. 1980 tarihinde onbinlerin katılımıyla tertip edilen merasimde icazet-i ilmiyesini aldı.

İstanbul'a dönüşünden sonra Kefevî Camii İmamı Mustafa Kılıç Hoca Efendiden 6 ayda hafızlığını tamamladı. İsmailağa Camisinde kurduğu ders halkalarında 10 sene içerisinde birçok muktedir âlim yetiştirerek ilmî hizmetlerine devam eden Hoca Efendi, Türkiye'nin ve dünyanın muhtelif bölgelerinde düzenlediği sohbetlerinde, vaaz-u nasihatlerini yüz binlerce insan dinledi.

Bu sırada göz rahatsızlığı artan Üstadı Hacı Mahmud Efendi Hazretlerinin bütün sohbetlerinde Arapça eserleri okuyarak mürşidinin "Benim gören gözüm oldu" iltifatına mahzar oldu.

Hocacfendi Mektubat ve diğer tasavvuf ilimlerini bizzat Üstadından okuyarak ve yaşayarak almaya devam etmektedir.

Manevî bir işaretle Mahmud Efendi Hazretleri tarafından başlatılan Ruhu'l-Furkan Tefsirinin hazırlanmasında da büyük mürşidinin yüce himmetiyle en büyük emeğe sahiptir.

Muhtelif konularda yapmış olduğu binlerce vaazlar, izleyenleri tarafından kayda alınarak yurtiçi ve yurtdışında büyük kabul görmektedir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

MUKADDİME

ÖNSÖZ

Şüphesiz bu dünyaya gelen her insan için ilk olarak elde etmesi gereken en önemli şey imandır. Dünya ve ahiret saadeti bu imanla yaşayıp bu imanla ölmeye bağlıdır.

Ameller hususunda müsamaha varsa da itikat hususunda hiç bir yanılmanın ve eksikliğin affı yoktur.

Bundan dolayı şirkin dışındaki günahlar hakkında Allah'ın dilemesine bağlı olarak affı mağfiret sözü varsa da şirk üzere ölenin asla affedilmeyeceği, Cennet yüzü görmeyip Cehennemden çıkamayacağı kesindir.

Öyleyse ebedi kurtuluş arayan herkesin her şeyden evvel iman konusu üzerinde durarak Allah indinde yüzünü ak edecek sağlam bir inanca sahip olması gerekir.

Ancak şu var ki her: "İnandım" diyenin imanı Allah katında muteber değildir.

Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) de arkasından ümmetinin yetmiş üç fırkaya ayrılacağını, bunlardan yetmiş ikisinin dalalette kalıp "Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'tan ibaret olan tek bir fırkanın kurtulacağını defaatla açıklamıştır.

İşte elinizdeki bu kitap sizlere bu Fırkay-ı Naciye (kurtulacak fırka) nın neye nasıl inandıklarını ve bu cemaattan olabilmek için inanılması gereken şartları, anlayacağınız bir dilde madde madde beyan etmektedir.

Bu kitapta zikredilen hususları bilip bellemeden ve böylece inanmadan akli, zekası ve rütbesi ne olursa olsun hiç bir ferdin ahirette kurtulması mümkün değildir.

O halde Allah ve Resülü tarafından bize sarkıtılan bu ipe sımsıkı tutunarak istenilen sağlam inanca sahip olmalı ve bu marifetlerden mahrum olan insanlara ulaşıp bu eseri acilen ulaştırmalıyız ki, belki de bu sayede bir insan daha Ehl-i Sünnet inancıyla ölme nimetine mazhar olarak ebedi azaptan kurtulur.

Bu risalemizdeki ilimleri halka ulaştırmak günümüzün en önemli meselesidir.

Zira bugün insanlar neye nasıl inanacaklarını şaşırılmış bir şekilde bocalamaktadırlar. İşte bu gibi insanlara bu eseri ulaştırmak onlara yapılacak en büyük hayırdır.

İTİKAT

Bu konuda daha önce bir çok kitap yazılmışsa da kimisi kısalığından yeterli olmamakta kimisi de dilinin ağırlığı ve uzunluğundan dolayı istifadeyi azaltmaktadır.

Ama, bu kitap her kesim insana hitap edecek ve ikna edecek niteliktedir.

Allah-u Tealâdan niyazımız, insanlara acıyarak imanla ölmelerini temin etmek için kaleme aldığımız bu risalemizi bize de acıyarak imanla çene kapamamıza vesile kılmasıdır.

Şüphesiz duaları hakkıyla işiten ve kabul eden ancak O'dur.

Ahmed Mahmud ÜNLÜ
(Cübbeli Hoca) 1998

İTİKAT (İNANÇ)

DİN: Allah-u Tealâ tarafından konulan bir kanundur ki, insanlara yaratılışlarındaki gaye ve hedefi, Allah-u Tealâ'ya ne suretle ibadet yapılacağını bildirir.

Din insanları, güzel olanı seçmeleriyle, hayırlı olan şeylere götürür.

Bu ilahi kanunu Peygamberler vahiy suretiyle Cenab-ı Hak'tan öğrenerek insanlara ulaştırmışlardır.

İMAN: Allah-u Tealâ'ya ve Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) in Allah-u Tealâ tarafından getirdiği "Ahkam*ı İlahiyye" (İlahi hükümler) in tamamına inanmak ve kabullenmekten ibarettir.

İSLAM: İmanla aynı manadadır. Dolayısıyla her mümin, müslim; her müslim de mümindir. Gerçi lügat itibarıyla iman, inanmak; islâm ise teslimiyet ve boyun eğmek anlamlarına gelmekteyse de din açısından ikisinin de hükmü birdir.

İMAN ŞARTLARI

﴿ اٰمَنْتُ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهٖ وَكُتُبِهٖ وَرُسُلِهٖ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ وَ بِالْقَدْرِ وَ شَرِّهٖ
مِنَ اللّٰهِ تَعَالٰى ۙ وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ اَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ
اَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهٗ وَرَّسُوْلُهٗ ﴾

(Amentü billahi ve melaiketihî ve kütübihî ve rusûlihî velyevmil ahiri ve bil kaderi hayrihi ve şerrihi minallahi Tealâ velba'sü ba'delmevte hakkın eşhedü en la ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abdühü ve Resûlühü)

(Manası)

"Ben, Allah-u Tealâ'ya, meleklerine, kitaplarına, Resul (Peygamber) lerine, ahiretgününe, kader (takdir edilen şeyler) in hayırlısı ve şerlisi (yaratılmak yönünden) Allah-u Tealâ'dan olduğuna inandım. Öldükten sonra dirilmek de haktır. Ben şahadet ederim ki Allah (-u Tealâ) dan başka hiçbir ilah yoktur. Ve yine şahadet ederim ki, Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Allah (-u Tealân) in kulu ve Resulüdür."

Bilindiği üzere iman şartları altıdır.

1- (أَمَّنْتُ بِاللَّهِ) ALLAH'A İNANMAK

Tabiki Allah'a inanmak için evvela onu tanımak lazımdır. Yahudi ve Hıristiyanlar da Allah'a inandıklarını söylemektelerse de; "Allah'ın oğlu ve hanımı var" şeklindeki sapık inançlarından dolayı Allah'a inanmaları muteber sayılmamıştır.

Dolayısıyla Allah'a inanmak, onun; "Varlığına, birliğine, doğmadığına, doğurmadığına, oğlu kızı ve hanımı bulunmadığına, eşi dengi olmadığına, bütün kemal sıfatlarla muttasıf olup, bütün noksan sıfatlardan münezzehe olduğuna" inanmak demektir ki bu hususta daha geniş malumat ileride görülecektir.

O halde Allah-u Tealâ hakkında şuna inanmalıyız ki, **"Allah-u Tealâ varlığı vacip olan, yokluğu düşünüleemeyen ve varlığı zatından olup hiçbir kimseye muhtaç olmayan bir zattır."**

Allah-u Tealâ, tektir. Zatında da sıfatlarında da hiç bir ortağı yoktur.

Allah-u Tealâ, bütün kemal sıfatlarla mevsuf (üstün sıfatlara sahip) olup, noksan sıfatların tümünden münezzehe (son derece uzak) tır.

Allah-u Tealâ hiç bir icap (kimsenin zorlaması) olmaksızın dilediğini yapan, hiç şüphesiz mahlukatı yaratan ve her yaptığını bir hikmete dayalı olarak yerli yerinde yapandır.

2 - (وَمَلَائِكَتِهِ) MELEKLERE İNANMAK

Melekler, değişik şekillerde görülebilen, zor işlere Allah'ın izniyle güçleri yeten latif cisimler (mirani varlıklar)dır.

Melekler, erkeklikten, dişilikleri, yemekten içmekten, abdest bozmaktan, doğmaktan, doğurmaktan münezzehtirler.

Gece gündüz hiç durmadan tesbih ederler. Allah'a isyan etmezler, emrolunanı yaparlar.

Meleklerden kimisi Hak Tealâ'yı bilmek ve O'ndan gayrisiyle meşgul olmaktan son derece sakınma vasfında müsteğrak olmuş (dalmış)tırlar.

Onlardan bazıları Rabbisinin emriyle işleri tedbir etmekte (yönetmekte)dir. Onlardan kimisi semavi (gök ehli), kimisi de erazi (yer ehli)dir.

Meleklerle dişi isimleri takıp böylece resimlerini yapmak, insanı kâfir edecek sapık bir inançtır.

Meleklerin Peygamberleri (büyükleri) başlıca dört tane olup, bunlardan Cebrail (Aleyhisselam), Peygamberlere vahiy getirmek, harp ve zelzele gibi afetleri yönetmekle, Mikail (Aleyhisselam), rızıkları takip etmekle, İsrail (Aleyhisselam) kulların amellerini kontrol ile, Azrail (Aleyhisselam) ise ruhları almakla görevlidirler.

Melekler Allah-u Tealâ'dan izinsiz hiç bir şeyi kendiliklerinden yapamadıkları için herhangi bir nedenle onlar hakkında kötü konuşmak ve onlara düşman olmak, gerçekte Allah'a düşmanlık sayıldığından insanı dinden çıkarır.

Bu husus Yahudilerin Cebrail (Aleyhisselâm) a düşmanlığı ile ilgili olarak Bakara Suresinin 97-98. ayet-i kerimelerinde zikredilmiştir.

3 - (وَكِتَابِهِ) KİTAPLARA İNANMAK

Allah-u Tealâ yüzdört kitap indirmiş olup bunların dördü büyük kitap yüzü ise sahifelerden ibarettir.

Bu kitaplarda Allah-u Tealâ'nın emir ve nehlere (yasakları) vaad ve vaidi (müjde ve tehditleri) mevcut olup, hepsi Allah-u Tealâ'nın kelâmıdır.

Bu kitaplara karşı vazifemiz, onların Allah-u Tealâ'dan geldiğine inanıp. Kur'anı Kerim gelmekle diğerlerinin okunmalarının, yazılmalarının ve bazı hükümlerinin neshedilmiş (geçersiz kılınmış) olduğunu bilmemizdir.

Bugün okuyup amel etmekle emrolduğumuz tek ilahi kitap, Kur'an-ı Hakimdir ve onun hükmü kıyamete kadar geçerlidir.

Dört büyük kitaptan Tevrat, Musa (Aleyhisselâm) a, Zebur, Davud (Aleyhisselâm) a, İncil, İsa (Aleyhisselâm) a, Kur'an-ı Kerim de Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) e indirilmiştir.

Kur'an-ı Kerim'in bütün ayetlerine inanmak gereklidir. Bir ayetini inkâr, tümünü inkâr sayılır.

Dolayısıyla namaz, abdest ayetlerine inanıp da, Faizin haramiyeti gibi, muamelatla, hırsızın kolunun kesilmesi gibi, ukubat (cezalar) la ilgili ayetleri inkâr etmek, insanı kıpkızıl kâfir eder.

Çünkü faizin yasaklığı, Bakara Suresinin 275. ayetinde, kol kesme cezası da Maide Suresinin 38. ayetinde zikredilmektedir.

İslam dini ve Allah'ın yolu anlamına gelen "Şeriat"ı inkâr etmek de kâfirliktir. Zira Şeriat'a uymak, Casiye Suresinin 18. ayeti kerimesinde Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) e, dolayısıyla bütün ümmetine Allah-u Tealâ'nın en büyük emirlerinden biridir.

4 - (وَرَسُولِهِ) PEYGAMBERE İNANMAK

Allah-u Tealâ'nın resullerine iman, onların "Allah-u Tealâ tarafından kullarını müjdeleyici ve korkutucu, onlara din ve dünya işlerinde muhtaç oldukları bilgileri açıklayıcı olarak gönderilmiş kullar" olduklarına inanmaktır.

PEYGAMBERDE ARANAN ŞARTLAR

- 1 - Erkeklik,
- 2 - Hür olmak,
- 3 - Doğruluk,
- 4 - Emanet (güvenilirlik),
- 5 - Adalet,
- 6 - Tebliğ (kimseden çekinmeden hakkı duyurma),
- 7 - Akıl, zeka, fetanet ve görüş gücünün zirvesine ulaşmak

PEYGAMBERDE OLMAMASI GEREKEN VASIFLAR

- 1 - Ana-babasının zinaya bulaşması,
- 2 - Katılık, kabalık, sertlik gibi kötü huylar.
- 3 - Alaca ve cüzzam gibi insanları nefret ettiren ayıplar,
- 4 - Yol üzerinde yemek yemek gibi mürüeti ihlal eden (kişiliğe zarar veren) işler,
- 5 - Hıcamet (kan almak) gibi düşük mesleklerle iştiğal,
- 6 - Ümmetin kabulünü engelleyecek her türlü amel ve vasıf

Şu bilinmelidir ki peygamberler genel manada küfrün ve yalanın bütün çeşitlerinden, büyük günahlardan ve bir lokma çalmak gibi insanları nefret ettiren küçük günahlardan ve diğer küçük günahları kasten işlemekten müberra (uzak)tırlar.

Peygamberlerin ilki Adem (Aleyhisselâm) olup. Sonuncusu Muhammed (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) dir.

Bu ikisi arasında bir rivayet: "Yüzyirmi dört bin," bir rivayet: "**İki yüz yirmi dört bin**" Peygamber geçmiştir.

Sayıları hakkında kesin bir rakam vermeyip, "Allah tarafından gönderilen bütün Peygamberlere inandım" demek daha uygundur.

Bu Peygamberlerin hepsine inanmak gerekli olup birini inkâr hepsini inkâr sayılır. Bu Peygamberlerin Allah (Celle Celalühü) tarafından getirdikleri ayetlere inanmak gereklidir.

Dolayısıyla Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) buyurduğu kesinlikle bilinen sağlam senetli hadisleri inkâr etmek, Kur'an ayetlerini inkâr gibi insanı kâfir eder.

Peygamberlerden üç yüz onüç tanesi hem Resul hem de Nebi olup diğerleri sadece Nebi'dir.

Resul: 'Kendisine yeni bir kitap veya değişik bir hüküm vahyedilen zat,"

Nebi ise: "Kendinden evvelki Peygamberin Şeriatına uymakla emrolunan kimsedir."

Kur'an-ı Kerim'de isimleriyle anılan ve nübüvvetleri hususunda ittifak bulunan peygamberler yirmibeş tanedir. Bunlar:

- 1 - Adem (Aleyhisselâm),
- 2 - Nuh (Aleyhisselâm),

- 3 - Hud (Aleyhisselâm),
- 4 - İdris (Aleyhisselâm),
- 5 - Salih (Aleyhisselâm),
- 6 - İbrahim (Aleyhisselâm),
- 7 - İsmail (Aleyhisselâm),
- 8 - İshak (Aleyhisselâm),
- 9 - Yakup (Aleyhisselâm),
- 10 - Yusuf (Aleyhisselâm),
- 11 - Musa (Aleyhisselâm),
- 12 - Harun (Aleyhisselâm),
- 13 - Şuayb (Aleyhisselâm),
- 14 - Zekeriya (Aleyhisselâm),
- 15 - Yahya (Aleyhisselâm),
- 16 - İsa (Aleyhisselâm),
- 17 - Davud (Aleyhisselâm),
- 18 - Süleyman (Aleyhisselâm),
- 19 - İlyas (Aleyhisselâm),
- 20 - Elyesa (Aleyhisselâm),
- 21 - Zülkifl (Aleyhisselâm)
- 22 - Eyyüb (Aleyhisselâm),
- 23 - Yunus (Aleyhisselâm),
- 24 - Lut (Aleyhisselâm),
- 25 - Muhammed (Aleyhisselâm),

Salavatüllahi ala nebiyyina ve aleyhim ecmain.

Resullerden beş tanesi, "**Ülü'l-Azm**" olup bunlar da Nuh, İbrahim, Musa, İsa ve Muhammed Mustafa (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) dir.

Bunların en üstünü, kainatın efendisi sevgili Peygamberimiz Muhammed Mustafa (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) dir.

5 - (وَالْيَوْمِ الْآخِرِ) AHİRET GÜNÜNE İNANMAK

Öldükten sonra dirilip Allah-u Tealâ'nın huzurunda hesaba çekilerek, herkesin yaptığı için karşılığını bulacağı ahiret alemine inanmak, Allah-u Tealâ'ya inanmak gibi zaruri bir meseledir.

Malesef günümüzde müslüman olduklarını söyledikleri halde öldükten sonra dirilmek hakkında şüphesi olanlar vardır. Halbuki bu husus şüphe kaldırmayan iman esaslarından biri olarak "Amentü" de yer almıştır.

Nitekim altı esas sayıldıktan sonra okunan:

(وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ) "**Ölümden sonra dirilmek hakır**" cümlesi de

ahirete imanın önemine dikkat çekmektedir.

(وَ بِالْقَدَرِ وَ شَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى) - 6

KADERE, HAYİR VE ŞERRİN YARATILMAK BAKIMINDAN ALLAH-U TEALÂ'DAN OLDUĞUNA İNANMAK.

Kader, Allah'ın sırlarından bir sır olup, bu hususta çok konuşup yorum yapmaya müsait değildir.

Ancak her müslümanın şuna inanması gerekmektedir ki, alemlerin yaratılmasından sonsuza kadar olup bitecek hiç bir şey rastgele olmayıp, her şey Allah-u Tealâ'nın kaderiyle, takdiriyle, ayarlamasıyla, düzenlemesiyle, iradesiyle ve kudretiyle meydana gelmektedir.

Dolayısıyla yaratılmak bakımından hayır da şer de, iyi de kötü de, sevap da günah da Allah tarafındandır.

Ancak Allah-u Tealâ kulun yaptığı hayırdan razı olup şerre rıza göstermemektedir.

Böyleyken de imtihan olsun için kulun yapmak istediği ve gücünü kullandığı kötülükleri yaratmaktadır.

Mevla Tealâ, kulunu günah işlemeye zorlamayıp, şerleri kulunun irade ve kudretini (istek ve gücünü) kötüye kullanması neticesinde yarattığından, hiç bir şekilde mesul değildir. Kullar ise yaptıklarından sorumlu olacaklardır.

İTİKADÎ MEZHEPLER

SORU : İtikadi mezhepler kaç kısımdır?

CEVAP : İki kısımdır. "Ehl-i Sünnet", "Ehli Bid'at"

SORU : Ehl-i Sünnet ne demektir?

CEVAP : Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ve ashabının gittiği yoldan gidenlerdir.

Zira Avf İbn-i Malik (Radiyallahu Anh) dan rivayet edilen bir hadis-i şerifte Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ (رضى الله تعالى عنه) قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و سلم) : اِفْتَرَقَتِ الْيَهُودُ عَلَى إِحْدَى وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً فَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَ سَبْعِينَ فِي النَّارِ وَ اِفْتَرَقَتِ النَّصَارَى عَلَى ثِنْتَيْنِ وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً فَاحْدَى وَ سَبْعِينَ فِي النَّارِ فَوَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَ لَذِي نَفْسٍ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ؛ لَتَفْتَرِ قَنَّ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَ سَبْعِينَ فِرْقَةً وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَ ثِنْتَانِ وَ سَبْعِينَ فِي النَّارِ قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؛ مَنْ هُمْ ؟ قَلَّ : الْجَمَاعَةُ .

"Yahudiler yetmişbir fırkaya ayrıldılar. (Bunlardan) biri Cennette, yetmiş ateştedir. Hristiyanlar da yetmiş iki fırkaya ayrılmıştır. (Onlardan da) yetmişbir fırka ateşte, biri cennettedir. Muhammedin canı (kudret) elinde bulunan (Allah-u Tealâ'y)a yemin ederim ki elbette benim ümmetim yetmiş üç fırkaya ayrılacaktır. Bir fırka Cennette yetmiş iki fırka ateştedir.

Bunun üzerine: "Ya Resulullah! Cennette olan fırka kimlerdir?" diye sorulduğunda, Resulullah: (Sallallahu Aleyhi ve Sellem): "(Ehl'İ Sünnet Ve'l) **Cemaattır**" diye cevap Verdi. (İbn-i Mace, Fiten: 17. No: 3992 2/1322 Ebu Davud. Sünnet: 1 No: 4596 2/608 Ahmed İbn- i Hanbel, Müsned No: 8404 3/229)

Abdullah İbn-i Amr (Radiyallahu Anh) dan rivayet edilen diğer bir hadis-i şerifte de Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو (رضى الله عنه) قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه و سلم) :

وَسَتَفْتَرِ قُ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثٍ وَسَبْعِينَ مَلَّةً كُلُّهَا فِي آنَارٍ غَيْرٍ وَاحِدَةٍ
قِيلَ وَمَا تِلْكَ الْوَاحِدَةُ ؟ قَلَّ : مَا أَنَا عَلَيْهِ الْيَوْمَ وَأَصْحَابِي .

"Yakında benim ümmetim yetmiş üç fırkaya bölünecektir ki, bunların biri dışında hepsi ateştedir."

O zaman: "O bir hangisidir? diye sorulunca, Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem):

"Bugün, benim ve ashabımın, üzerinde bulunduğu (yoldan gidenler) dir" buyurdu.
(Ali El-Mütteki, Kenzül-Ummal No: 1060, 1/211)

SORU : Ehl-i Sünnet kaç kısımdır?

CEVAP: Üç kısımdır.

- 1 - Selefiyye,
- 2 - Maturîdîyye,
- 3 - Eş'arîyye

SORU : Selefiyye kimlerdir?

CEVAP : Ashab-ı Kiram ve tabii'in mezhebini kendilerine mezheb edinmiş fakihler (fıkıh alemleri) ve muhaddisler (hadis alimlere)dir.

Bunlar, Allah-u Tealâ Hazretlerinin isimlerini ve sıfatlarını ayet ve hadislerde beyan edildiği üzere Allah-u Tealâ'nın şanına uygun bir şekilde ispat edip, te'vile (yorum yapmaya) karışmayanlardır.

Meselâ: Ebu Hureyre (Radiyallahu Anh) ın rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَلَّ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ سَلَّمَ) :
يُنزَلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى سَمَاءِ الدُّنْيَا حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ
الَّيْلِ الْآخِرِ يَقُولُ : مَنْ يَدْعُونِي فَاسْتَجِبْ لَهُ .

"Gecenin son üçte biri kaldığı zaman (imsak vaktinde önceki vakitlerde) Ulu ve Yüce olan Rabbimiz her gece dünya semasına (şekilden münezzehe olduğu halde) iner ve:

"Bana kim dua eder ki, onun duasına icabet edeyim! Benden kim hacet (dilek)

ister kî, ona (dileğini) vereyim! Benden kim mağfiret diler ki, onu mağfiret edeyim!' buyurur."

(Buhari, Teheccür: 14 No: 1094 1/384 Müslim, Satatu't-Müsafirin: 24 No: 758 1/521 Ebu Davut, Sünnet: 21 No: 4733 2/647 Tirmizi, Deavat 79 No: 3498 5/526 İbn-i Mace, İkametü's-Salat: 182. No: 1366 1/435 Darimi, Salat: 168 No: 1/1451. 52 1/369 Muvatta.' Kur 'an: No: 496 Shf. 130 Ahmed ibn-i Hanbel No: 7626 3/90)

Selefiyye mezhebi bu hadis-i şerifte geçen "**Rabbimiz iner**" sözünü hakiki manasından başka bir mana ile te'vil etmeyip, "Rabbimiz, keyfiyetini (şeklini)

bilmediğimiz bir halde iner," diyerek bu inişi Allah-u Tealâ'nın şanına yakışır bir şekilde ifade etmişlerdir.

Yine böylece ayet ve hadislerde Allah-u Tealâ'ya isnad edilen el, yüz, ayak gibi ifadeler de bu kabildendir.

SORU : Ebu Mansur-u Matürîdî kimdir?

CEVAP : İmam Ebu Mansur-u Matürîdînin adı Muhammed'dir. Hicretin 280. yılında, Buhara ilçelerinden bir ilçe olan Maturid'de doğmuştur. Ve bu köye nisbet edilerek kendisine: "Matürîdî" denilmiştir.

Ehli Sünnet itikadını müdafaa etmekte ve batıl inançları akli ve nakli deliller getirerek reddetmekte büyük çaba göstermiş ve bu hususta önemli kitaplar yazmıştır. Bu itibarla Maverâü'n-Nehr'de Hanefilerin imamı olmuştur.

Binaenaleyh Hanefi mezhebinde bulunan müslümanların çoğunluğu inanç ve itikatta Ebu Mansur-u Maturidi'ye bağlıdırlar.

Hicri 333 yılında Semerkant'ta vefat etmiştir. Üstadımız Hacı Mahmud efendi Hazretleri ile birlikte kabri şerifini ziyaret etmek bu fakire nasip olmuştur.

SORU : İmam-ı Eş'arî kimdir?

CEVAP : İmam-ı Eş'ari'nin ismi Ali, babasının adı da İsmail'dir. Hicretin 260. yılında Basra'da doğmuş, 324. yılında Bağdat'da ansızın vefat etmiştir.

Kendisi Şafii mezhebine bağlı idi. Maliki ve Şafii mezhebine bağlı olanların hemen hemen hepsi, Hanefi'lerin bir kısmı ve Hanbelilerin bazı ileri gelenleri itikat konularında İmam Ebu'l-Hasen El-Eş'arî'ye uyarlar.

SORU : Eş'arîler kimlerdir?

CEVAP: Ebul-Hasen El-Eş'arîyi itikat hususunda imam kabul eden kişilerdir.

SORU : Matürîdî mezhebi ile Eş'ari mezhebi arasındaki ihtilaflar nasıl yorumlanmalıdır

CEVAP: Bu iki mezheb arasında temel prensiplerde ayrılık yoktur. Ancak; ikinci derecede bulunan bazı meselelerde görünüşteki ifade değişikliğine dayanan ayrılıklar var

ise de, her iki mezhebin hedefleri birdir.

SORU : Ehl-i Bid'at kimlerdir?

CEVAP : Asrı saadetten sonra ortaya çıkmış, Şer'i bir delile dayanmayan bazı inanç ve davranışları benimseyen gruplardır.

Diğer bir ifade ile Sünni kelâmcılara göre: Allah-u Tealâ'yı bir şeye benzetme veya Allah-u Tealâ'yı cisim olarak kabul etme gibi aşırı görüşlere sapmayan Selef alimleri ile Matürîdîye ve Eş'arîye dışında kalan fırkaların tamamı Ehl-i Bid'at'dır.

SORU : Ehl-i Bid'at'ı Ehl-i Sünnet'ten ayıran temel özellikler nelerdir?

CEVAP : Bu özellikleri aşağıdaki ana noktalarda toplamak mümkündür:

1 - Nasların (ayet ve hadislerin) ruhuna ve İslâm'ın temel yönelişlerine vakıf olmamak.

Nitekim Mutezile'nin, mürtekb-i kebire (büyük günah işleyen bir kimse) yi ne mümin ne de kâfir saymaları bu kabildendir.

Halbuki bir çok ayet-i kerime ve hadis-i şeriflerde hiç bir günahın insanı dinden çıkartmayacağı açıkça belirtilmiştir.

2 - Yabancı kültürlerin etkisi altında kalıp ayet ve hadisleri uzak yorumlarla tevil etmek.

Sapık Mutezile fırkasının:

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ
إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ

"O gün bir takım yüzler aydındır. Rabbisine bakıcıdır." (Kıyamet Suresi: 22-23)

Ayet-i kerimelerini: "Rablerinin emrini bekleyicidirler" diye te'vil etmeleri son derece yanlıştır ve uzak bir yorumdur.

3 - Kur'an'ın kendisine has üslup ve Arap dilinin ifade özelliklerine bakmaksızın bazı ayetlerin ve hadislerin zahirine takılıp kalmak.

Yine aynı fırkanın:

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ

"Gözler O'nu idrak edemez." (Enam Suresi: 103 den)

Ayet-i kerimesini: "Gözler Allah u Tealâ'yı göremez" diye tefsir etmeleri, Arap dilinin özelliklerini gözardı etmelerindendir.

Zira idrak, anlamak ve kavramak manalarına gelmektedir ki, burada, Allah-u

Tealâ'nın öz zatının kimse tarafından idrak edilemeyeceği, tam manasıyla anlaşılmayacağı, gören göz tarafından kuşatılamayacağı açıklanmak istenmiştir.

Yoksa şekilsiz, örneksiz ve idraksiz bir görme reddedilmemiştir. Aksine bir çok ayet ve hadislerde bu husus ispat edilmiştir.

4 - Ayet ve hadislerin yorumlanmasında peşin ve indi görüşleri, ayet ve hadislerin murat (kastedilen) manalarına hakim kılmak.

İbn-i Teymiye ve sapık yandaşlarının:

الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوَى

"Rahman arşın üzerine istiva etti." (Taha Suresi: 5)

Ayet-i celilesine: "Rahman arşın üzerine oturdu." diye mana vermeleri ve bir çok hadis-i şeriflerde:

"Allah-u Tealâ'nın nüzulü" ile ilgili geçen ifadeleri, bildiğimiz manada inmekle tefsir etmeleri, ayet ve hadislerden kastedilen manaları anlamamazlıktan gelmektir. (Kevseri, Mekalat Fitenül Mücessime, Sh. 397)

Zira burada anlatılmak istenen, Allah-u Tealâ'nın, zatına layık bir istiva ile arşa hükmetmesidir.

Oturmak, kalkmak, inmek, çıkmak gibi işler ise sonradan yaratılanlara mahsus olduğundan:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ

"O'nun (Allah-u Tealâ'nın) benzeri hiç bir şey yoktur." (Şura Suresi: 11 den) ayet-i kerime-siyle Allah-u Tealâ'dan uzak tutulmuştur.

Yine böylece zamanımızda bulunan bazı kimselerin, Mehdi ve Deccal ile ilgili hadis-i şerifleri kendi görüşlerine göre yorumlamaları, gerçek Mehdi ile hiç alakası olmayan kimseleri Mehdi ilan edip, hakiki Deccal'dan çok uzak olanları Deccallıkla vasıflamaları, Ehl-i Sünnetin görüşlerine hiç uymamaktadır.

Evet! Hazreti Mehdi'den evvel onun öncüsü olmak üzere bir takım Mehdi denebilecek alimler, Deccal'dan önce de onun hazırlıkçısı olan Deccalların çıkacağı hadis-i şeriflerde zikredilmiştir.

Fakat gerçek Mehdi'nin kıyamete yakın çıkacağı, hakiki Deccal ile savaşıacağı ve İsa (Aleyhisselâm) in ona yardım etmek üzere gökten ineceği hakkında, inkârı insanı kâfir edecek derecede kati ve mütevatir hadis-i şerifler bulunmaktadır ki biz bunların bir kısmını "Nüzû'l-i Mesih" isimli (5 numaralı) risalemizde açıklamışızdır.

Bu sapıkların iddiasına göre ise Mehdi de Deccal da gelmiş geçmiş fakat ne İsa (Aleyhisselâm) inmiş ne de kıyamet kopmuştur.

5 - İslâm'ın ilk neslini oluşturan ve onu her yönüyle sonraki nesillere aktaran Ashab-ı Kiram (Radiyallahu Anhüm) a karşı iyi niyetli olmamak.

Onların, özellikle dini ilgilendiren rivayet, anlayış ve uygulamalarına değer vermeyip, kendi indi yorumlarını onların üstünde tutmak.

Nitekim Şia fırkasının Ebubekir, Ömer ve Osman (Radiyallahu Anhum) hazaratını sevmemeleri, Hazreti Muaviye ve onunla birlikte bulunan onbin sahabiyi kâfir saymaları ve onların dini hükümlerle ilgili rivayetlerini reddetmeleri bu maddenin en güzel örneğidir.

Yine aynı fırkanın, çıplak ayağa meshetmeyi ve Müt'a nikahını kabul etmeleri. Sahabenin nakil ve tatbiklerine itibar etmeyip kendi yorumlarını onlara tercih ettiklerinin göstergesidir.

6 - Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) in Kavli, Fiilî ve Takriri sünnetine karşı menfi (olumsuz) bir tavır takınmak.

Nitekim bazı kimselerin Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) in emrettiği ve tatbik ettiği sakal ve sarık gibi önemli sünnetleri kabul etmedikleri ve daha nice sünnetleri hafife alıp reddettikleri görülmektedir.

7 - Kur'an ve İslâm'ın temel prensipleriyle bağdaştığı halde kendi görüşleriyle bağdaştırmadıkları bazı hadis-i şerifleri mütevatir olmadıkları gerekçesiyle reddetmek.

Nitekim Şia mezhebi Ebubekir ile Ömer (Radiyallahu Anhüma) nın fazileti hakkındaki bir çok hadis-i şerifleri inkâr etmektedirler.

8 - Kendi mezhep anlayışlarını desteklemek amacıyla hadis uydurmak veya bu tür hadisleri rivayet etmek.

Meselâ Şia mezhebi, halifeliğin Ebubekir (Radiyallahu Anh) dan evvel Hazreti Ali'ye ait olduğu hususunda bir çok hadis uydurmuşlardır.

Nitekim Aliyyül-Kari (Rahimehullah), Şia'nın Ehl-i Beytin fazileti hakkında üçyüz bin hadis uydurduklarını nakletmiştir (El-esrarü-l-Merfua, Sh. 454)

9 - Ashab-ı Kiram'dan itibaren oluşan Cumhur-u Müslimin'in (çoğunluğun) din anlayışından kopup ayrılmak, azınlık halet-i ruhiyesi içerisinde karşı grupları küfür (kâfirlik) le itham etmek (suçlamak).

Nitekim günümüzdeki Vehhabi fırkası, Matürîdî ve Eş'arî gibi Ehl-i Sünnet'in temsilcilerini ve mensuplarını kâfir sayarak bu vartaya (uçuruma) düşmüşlerdir.

10 - Dinin temel hükümlerini, ayet ve hadislerin ruhundan ve Cumhur Ulema'nın görüşlerinden kopararak, sürekli tartışmaya açık tutmak.

Şimdi bir takım sapıklar türemiş, Vakfe'nin arefe günü olması gerektiği ile ilgili sağlam hadis-i şerifler ve Curnhur'un ittifakı varken Vakfe'nin hac aylarının herhangi bir gününde yapılabileceğini söyleyecek kadar ileri gitmişlerdir.

SORU : Ehli Bidatin itikad yönünden hükmü nedir?

CEVAP: Zarurat-ı Diniye'yi (dinde kesin sabit olan hükümleri) kabul etmekle birlikte, bunların herhangi birini ortadan kaldırma sonucunu doğurmayan yorumları benimseyenler küfre nisbet edilemez (kâfir sayılamaz).

Sadece İslam'ın dosdoğru yolundan sapmış "Fırak-ı Dalle" olarak isimlendirilirler. (Şehristani, Ei-Milel Ven-Nihal: 1/203)

Burayı şöyle bir misalle açıklayalım: Şia mezhebinden Ebu Bekri Sıddık (Radiyallahu Anh) ın sahabeliğin inkâr edenler veya Hazreti Âişe (Radiyallahu Anha) ya iftira edenler kâfir olurlar.

Zira Hazreti Sıddık'ın sahabeliği ve Âişe anamızın beraati (zinadan uzaklığı) Kur'an-ı Kerim ile sabittir.

Fakat bu gibi kesin hükümleri kabul edipte Hazreti Ali'nin diğer halifelerden üstün olduğunu iddia edenler ve onları sevmeyenler kâfir sayılmasalar da sapık olduklarında hiç şüphe yoktur.

**ALLAH-U TEALÂ'NIN ZATÎ
VE SIFATLARIYLA İLGİLİ İTİKADIMIZ:**

SORU : Bir müslümanın Allah-u Tealâ'ya olan inancı ne şekilde olmalıdır?

CEVAP: Allah-u Tealâ'nın zatıyla ve sıfatlarıyla bir olduğuna inanması şeklinde olmalıdır.

SORU : Allah-u Tealâ'nın zatıyla ve sıfatlarıyla bir olmasının manası nedir?

CEVAP: Zatı ve sıfatları hususunda eşi ve benzerinin olmamasıdır. (Fıkhu'l-Ekber)

SORU : Allah-u Tealâ'nın sıfatları kaç kısımdır?

CEVAP: Tenzihî (Selbi), Subutî ve Fiilî olmak üzere üç kısımdır.

SORU : Tenzihî (Selbi), sıfatlar ne demektir?

CEVAP: Allah-u Tealâ'ya nelerin isnad edilemeyeceğini anlatan sıfatlardır.

SORU : Tenzihî (Selbi) sıfatlar nelerdir?

CEVAP: Tenzihî (Selbi) sıfatlar altı tanedir;

- 1 - Vücut,
- 2 - Kıdem,
- 3 - Beka,
- 4 - Vahdaniyet,
- 5 - Muhalefetün Li'l-Havadis,
- 6 - Kıyam bi nefsihi

SORU : Vücut ne demektir?

CEVAP: Yokluğu düşünülmemektir. Bazı itikat kitaplarında vücut sıfatını tenzihî (selbi) sıfatlardan saymayıp, ona "Sıfatı Nefsiyye" denilmiştir. (Muvazzah ilm-i Kelâm, Osmanlıca shf. 118)

SORU : Kıdem ne demektir?

CEVAP: Varlığının başlangıcı olmamak

SORU : Beka ne demektir?

CEVAP : Varlığının sonu olmamak

SORU : Vahdaniyet ne demektir?

CEVAP: Ortağı bulunmamak

SORU : Muhalefetün Li'l-Havadis ne demektir?

CEVAP : Yaratılmışlara hiç bir yönden benzememek.

SORU : Kıyam bi nefsihi ne demektir?

CEVAP : Varlığı için başkasına muhtaç olmamak

Görüldüğü gibi bu sıfatlarla, uluhiyete (ilahılığa) nisbet edilmesi mümkün olmayan;

- 1 - Yokluk.
- 2 - Varlığın başlangıcı olma,
- 3 - Varlığın sonu olma,
- 4 - Ortağı bulunma,
- 5 - Yaratılmışlara benzeme,
- 6 - Varlığı için başkasına muhtaç olma, kavramları selb (nefy) edilmiştir. Bu itibarla da bu sıfatlara "Selbi" sıfatlar denilmiştir.

Ayrıca: "Kelâm ilmi" ile alakalı kültür geliştikten sonra Selbi sıfatlar çoğaltılmıştır.

Şöyleki: Muteber kitaplarımızdan olan , "Akaid-i Nesevi" de selbi sıfatlara şunlar da eklenmiştir.

Allah-u Tealâ:

- 1 - Araz (renkler ve hareketler gibi, kendi başına duramayan, belirebilmesi için bir cevhere muhtaç olan şey),
- 2 - Cisim (yer kaplayan, eni, boyu, yüksekliği olan madde),
- 3 - Cevher (başlıbaşına durabilen madde),
- 4 - Şekle bürünen,
- 5 - Sınırlandırılan,
- 6 - Nicelenen,
- 7 - Hacimli olan,
- 8 - Birleşik parçalardan teşekkül etmiş olan,
- 9 - Sonu olan,
- 10 - Mahiyet ve keyfiyeti olan,
- 11 - Mekan tutan,
- 12 - Üzerinden zaman geçen,
- 13 - Kendisine bir şey benzeyen,
- 14 - Herhangi bir şey ilim ve kudretinin dışında kalan bir varlık değildir. (Nesevi: 31 -36)

SORU : Sübûtî sıfatlar ne demektir?

CEVAP: Allah-u Tealâ'nın zatına nisbet edilen ve O'nun ne olduğunu ifade eden sıfatlar demektir. Bu sıfatlara "Zatîye, Vücudiye" sıfatları da denilir.

SORU : Sübûtî sıfatlar nelerdir?

CEVAP: **1- Hayat:** Diri olmak,

2 - İlim : Bilmek,

3 - Sem': İşitmek,

4 - Basar: Görmek,

5 - Kudret: Güç yetirmek,

6 - İrade: Dilemek,

7 - Kelâm: Konuşmak,

8 - Tekvin: Oluşturmak.

Bu sıfatların yok sayılması durumunda onların zıttı olan aşağıdaki sıfatlar lazım gelir. (Şerhu'l-Emali: Shf. 5)

1 - Mevt: Ölü olmak,

2 - Cehl: Bilmemek,

3 - Samem: Sağır olmak,

4 - Ama: Kör olmak.

5 - Acz: Aciz olmak,

6 - Kerahiyet: İsteksiz olmak,

7 - Bekem: Dilsiz olmak,

Matürîdî'ler; Allah-u Tealâ'nın sübûtî sıfatlarına: "Yapmak, yaratmak ve oluşturmak" anlamına gelen: "Tekvin" sıfatını ekleyerek sübûtî sıfatların sekiz adet olduğunu söylemişlerdir.

Bu Tekvin sıfatı yok sayılması durumunda zıttı olan mana lazım gelmez.

Zira Allah-u Tealâ hakkında "Tekvin" (yaratmak, yapmak, oluşturmak) sıfatı düşünülebileceği gibi, yaratmamak, yapmamak da düşünülebilir.

Burada yeri gelmişken Allah-u Tealâ'nın sübûtî sıfatlarıyla ilgili bazı açıklamalar yapalım:

1 - Hayat (Allah-u Tealâ'nın diri olması),

Allah-u Tealâ diridir. Bu diriliği ezeli ve ebedi olup başlangıcı ve sonu yoktur. Hudus (sonradan olma) yada fena vafında (yok olacak nitelikte) değildir.

2 - İlim (her şeyi bilmesi),

Allah-u Tealâ yerde ve gökte olan her şeyi bilir, ona gizli ve açık diye hiç bir şey yoktur. Kainattaki yaprakların sayısı, çiçeklerin, tanelerin, kuşların adedi ve denizlerin damlaları onca malumdur.

Geçmiş geleceği, insanın kalbine gelen düşünceleri, diliyle konuştuklarını, iç ve dışını çok iyi bilir. O, hazır (görünen) ler ile gaip (görünmeyen) lerini bilir.

Gaybı (gelecekte olacağı) bilen yalnız O'dur, başkası bilemez, bilenler de ancak O'nun bildirmesiyle bilebilirler.

O, unutmaktan, şaşkırmaktan beri (uzak)tır. Bilmesi kendinden olup duyu organları ve akıl gibi vasıtalarla değildir.

3 - Sem' (her şeyi duyması),

Allah-u Tealâ semi' (duyucu) dur. Sesli ya da sessiz olan her şeyi duyar. Bir kimsenin kulağına fısıldanıp kendisinin duymadığı şeyleri de duyar.

Duyması kulak gibi bir aletle değildir. İşitmesi sonradan olma değildir. Yok olucu da değildir.

4 - Basar (her şeyi görmesi),

Allah-u Tealâ her şeyi görücüdür. Simsiyah bir gecede siyah karıncanın siyah bir taş üzerinde yürümesini görür, ayağının sesini duyar.

O'nun görmesi göz vasıtasıyla değildir. Bu sıfat da hem ezeli hem ebedidir (sonradan olmadığı gibi yok olucu da değildir).

5 - İrade (dilemesi),

Allah-u Tealâ dileyicidir, dilediği her şeyi yapar. Dilemediğini de yapmaz. Cihanda olan iyi ve kötü ne varsa her şey O'nun dilemesiyle olmuştur.

Hiçbir kimse ve hiç bir şey O'nu bir şey yapmaya ve dilemeye mecbur edemez.

Şu halde kendisine itaat eden müminlerin bu hallerini dileyen O'dur. O dilemese kimse iman edemez ve O'na itaat da bulunamazdı.

Kâfirlerin küfrünü ve fasıkların fıskını (yaptıkları kötülükleri) dileyen de O'dur. O dilemeseydi hiç kimse kâfir ve fasık olmazdı. O dilemeden bir sivrisineğin kanadını oynatması bile mümkün değildir.

Biz ne yapıyorsak O'nun dilemesiyle yapıyoruz, O'nun dilemediği şeyler olmaz. Eğer olsaydı bu O'nun acizliğine alamet olurdu ki, Cenab-ı Hak bundan münezzehtir. O dileseydi bütün insanları kâfir ya da mümin yapabilirdi.

Eğer burada: "Neden bütün insanların mü'min olmasını dilememişte çoğunun kâfir olmasını dilemiştir?" denecek olursa buna şöyle cevap verilir:

Cenab-ı Hakkın dilediği ve yaptığı işlerden ve bu işlerin hikmetinden sual olunmaz (sorulmaz). O herkese sual soran ve dilediğini yapan faili muhtar (istediğini yapmakta serbest) olan zattır.

O'nun yaptığı her şeyde sayısız hikmet (incelikler vardır. İnsanların akli bunları idrak edecek durumda değildir.

Bu demektir ki O'nun kâfirleri yaratıp, onların küfrünü murad etmesinde, yılan, akrep gibi Zararlı hayvanları ve diğer türlü kötülükleri yaratmasında olduğu gibi, bizim idrak edemediğimiz sayısız faydalar vardır ki, bizim bunları bilmemiz de gerekli değildir.

Bize gerekli olan, Allah'ın hir iş ve muradında bir hikmetin bulunduğunu bilmektir. O'nun iradesi ezeli ve ebedi olup. sonradan olma değildir.

6 - Kudret (her şeye gücü yetmesi),

Allah-u Tealâ her şeye kadirdir. O, mümkün olan her şeyi ve dilediğini yaratır. O istese ölüye hayat verir. Ağaç ve taşı konuşTURUR ve yürütür.

O'nun güç yetiremediği hiç bir şey yoktur. O dilese binlerece göğü ve yeri yaratır. Dağları altına ve gümüşe çevirebilir. Nehirleri tersine akıtabilir. Akan suları gümüş ve altın yapabilir.

Dilediği kulunu doğudan batıya, yeryüzünden yedinci kat semaya çıkarıp geriye döndürebilir. O'nun kudreti ezeli ve ebedi olup sonradan olma ve geçici değildir.

7 - Kelâm (harf ve sese muhtaç olmadan konuşması),

Allah-u Tealâ söyler, konuşur fakat O'nun konuşması bize benzemez, konuşması dil ile değildir.

Bazı kullarına vasıtasız olarak hitap eder. Meselâ Musa (Aleyhisselâm) a Tur dağındaki nidasıyla, Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) e miraçtaki hitabı bu hususta birer örnekler.

Bazı kullarına Cebrail (Aleyhisselâm) vasıtasıyla hitap etmiştir. Resulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) e gelen vahiylerin ekserisi böyledir.

Kur'an-ı Kerim Allah-u Tealâ'nın sözüdür. Başlangıcı ve sonu yoktur. Mahluk (yaratılmış) olmadığı gibi geçici de değildir.

8 - Tekvin (dilediğini yaratması),

Allah-u Tealâ dilediğini yaratır. Zerreden Kürreye varıncaya kadar her şeyi O yaratmıştır. O'ndan başka Halik (yaratan) yoktur

Canlıların hareket ya da sükun (duruş) larını, itaat ve isyanlarını, iman ve küfürlerini bütün hayır ve şerri yaratan O'dur. Elin hareketi, dilin konuşması gözün yumulup açılması hep O'nun yaratmasıylaadır.

Bu hususta Mevla Tealâ:

وَ اللّٰهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

"Sizi de, yaptıklarınızı da yaratan Allah'tır " (Saffat Suresi: 96) buyurmaktadır.

Dolayısıyla herkesin yaptığı amel ve işlerin yaratıcısı Allah-u Tealâ'dır. Bize verdiği iradeyi-cüzziye ile bizi yaptığımız işlerin faili (yapıcısı) kılmıştır.

Bu sebeple herkes yaptığı işlerin ceza ve mükafatını görecekler. Bütün canlıları yaratan O olduğu gibi hepsini rızıklandıran, hasta yapan ve sıhhatte tutan, öldüren ve diriltten O'dur.

Ateşle temas halinde elin ısınması ya da yanmasını, karla ve buzla temasında üşümesini yaratan O'dur.

Bir kimseyi ateşe atsalar da Allah o kimseyi dilerse yakmamaya kadirdir. Nitekim İbrahim (Aleyhisselâm) ı yakmayışı bunun misalidir.

Yine karlar içindeki bir kulunu üşütmeyebilir. Ancak Cenab'ı Hakkın adeti öyle cereyan eder ki ateşle temas yanmayı gerektirir. Allah-u Tealâ da onu yaratır.

Üşümeği yaratan da kar değildir. Ancak Allah-u Zülcelal'dir. Tokluğu yaratan da Allah-u Tealâ'dır. Eğer O, tokluğu yaratnasaydı insanlar ne kadar yeseler doymazlardı.

Acıkmak ve diğerleri de bunun gibidir. Hulasa Allah'tan başka yaratan ve etkileyen yoktur. Her şey O'nun yaratığıdır.

O'nun bu sıfatları zatıyla kaim olup kadindirler, sonradan olmadıkları gibi yok olmaz ve değişmezler.

İşte Allah-u Tealâ'yı bu sıfatlarla muttasıf olarak tanıyan kul: "**Arif**" (Allah'ı bilici) sayılır.

Allah-u Tealâ'yı bu sıfatların zıddı olan noksan sıfatlarla vasıflayan (niteleyen) ise mü'min ve müslüman olamaz. Allah'a inanması da muteber sayılmaz.

Nitekim Yahudi ve Hristiyan alemleri Allah'a inandıklarını iddia etseler de ona oğul ve hanım isnad ettikleri için kâfir sayılmışlardır.

SORU : Fiilî sıfatlar ne demektir?

CEVAP: Allah-u Tealâ'nın kainatla olan münasebetini en açık bir şekilde ifade eden ve O'nun kainatı yaratış ve idare edişini oldukça ayrıntılı bir biçimde anlatan sıfatlardır.

Allah-u Tealâ'nın **Tahlîk** (icat etmek, yoktan yaratmak), **Terzîk** (rızkı vermek), **İhya** (diriltmek), **İmate** (öldürmek), **Ten'im** (nimet vermek), **Te'zib** (azap etmek) gibi bütün fiileri, Allah-u Tealâ'nın sübûtî sıfatı olan: "**Tekvin**" sıfatına raci (dönücü) dür.

SORU : Matürîdîler, Allah-u Tealinin sübûtî (zatî) ve **fiilî sıfatları hakkında ne demişlerdir?**

CEVAP : Bu sıfatların hepsi Allah-u Tealâ'nın zatı ile kaim (zatında) olup kadindirler.

Zira kulların görme, işitme gibi sıfatları onlardan ayrılır. Allah-u Tealâ'nın sıfatları ise O'ndan ayrılmaz.

SORU : Bu sıfatların kadim olmasının manası nedir?

CEVAP : Allah-u Tealâ'nın zatının evveli (başlangıcı) olmadığı gibi, zatıyla kaim olan bu sıfatların da evveli yoktur.

Zira kadim (evveli olmayan) zatın, kadim olmayan (hadis; sonradan olan) sıfatlara mahal olması (onlarla vasıflanması) düşüncülemez.

Selefler ve Eş'arîler de, sübûtî (zâtı) sıfatlar hakkında Matürîdîlerle aynı görüştedirler, ancak Eş'arîler, fiilî sıfatların hadis olduğunu ileri sürmüşlerdir. (Şerhu'l-Emali shf. 6)

Onlar, ilim sıfatına kudret ve iradenin eklenmesiyle fiilî sıfatların tamamlanabileceği görüşündedirler.

Onlara göre Matürîdîlerin fiilî sıfat olarak kabul ettikleri sıfatlar, doğrudan sıfat olmayıp ilim, kudret ve iradenin taalluklarını temsil ederler. Kadim olmayıp hadistirler.

Dolayısıyla hadis olan bu sıfatlar Allah-u Tealâ'nın zâtıyla kaim değildirler.

SORU : Allah-u Tealâ'nın sübûtî ve fiilî sıfatlarının zâtı ile olan münasebeti nedir?

CEVAP : Allah-u Tealâ'nın bu sıfatları, zâtının ne aynı ne de gayrıdır.

SORU : Bir şey diğer bir şeyin aynı değilse gayrı olması, gayrı değilse, aynı olması lazım gelir. Buna göre yukarıdaki ifade çelişkili değil midir?

CEVAP: Çelişkili değildir, çünkü "Şerhu-l Emal'i de belirtildiği üzere Ehl-i Sünnet alimleri: "Sıfat zâtın aynı değildir" derken, sıfatları zâtın aynı kabul etmek suretiyle, onların mevcudiyetini ortadan kaldıran bazı Mutezilî kelâmcılarla İslâm filozoflarının hatasından kurtulmuştur, "Gayrı değildir" derken de, bu sıfatların "Kulların sıfatları" gibi olduğu düşüncesinden kaçınmışlardır.

Veya: "Gayri değildir" derken sıfatı zattan ayırıp beşer seviyesine indiren ve İsa (Aleyhisselâm) ın bedeninde maddileştiren Hristiyanların yanlış inançlarından kaçınmak istemişlerdir.

İNANÇ YÖNÜNDEN İNSANLAR

SORU : İnanç bakımından insanlar kaç kısımdır?

CEVAP: İnanç bakımından insanlar üç kısımdır;

- 1 - Mü'min,
- 2 - Kafir,
- 3 - Münafık.

SORU : Mümin kime denir?

CEVAP: İslâm dininde kesin delillerle sabit olup "Zarûriyat-ı diniyye" diye isimlenen esasları ve hükümleri kalp ile tasdik edip kabullenen kişiye denir.

SORU : Kâfir kime denir?

CEVAP: İslâm dininde kesin delillerle sabit olan hükümlerin hepsini veya birini kabul etmeyip inkâr eden kişiye denir

SORU : Münafık kime denir?

CEVAP: İslâm dininde kesin delillerle sabit olan hükümleri kalben tasdik etmediği halde diliyle "tasdik ettim" diyen kişidir.

Münafıkların İslâm'a zararı kâfirlerinkinden fazla olduğu için Münafıkların azabı Kâfirlerden daha şiddetli olacaktır.

SORU : Kâfirler genel olarak kaç kısımdır?

CEVAP: Kâfirler bir çok kısımlara ayrılmakla beraber yaygın olanları şunlardır;

Tabiatçılar: Bu kısım kâfirler, kainatı yoktan varedenin Allah-u Tealâ olduğunu inkâr edip, bütün mahlukatı zaman ve tabiata dayandıran kişilerdir.

Putperestler: Kainatı yoktan varedenin Allah-u Tealâ olduğunu kabul etmekle beraber, Allah-u Tealâ'nın bir olduğuna inanmayıp, bir çok yaratıcı ve mabudun varlığına inanan kimselerdir.

Felsefeciler: Kainatı yoktan vareden Allah-u Tealâ'nın varlığını ve birliğini kabul etmekle beraber, Peygamberlik müessesesini ve onların tebliğ ettiği şer'i hükümlerin hepsini veya birini inkâr eden kimselerdir.

Ehl-i Kitap: Yahudi ve Hristiyanlar. Bunlar Allah-u Tealâ'nın varlığını ve birliğini, Peygamberliği ve Şeriatı kabul etmekle beraber, bir kısım Peygamberleri inkâr eden kimselerdir.

İNSANI DİNDEN ÇIKARAN SEBEPLER

SORU : Mürted kimdir?

CEVAP: İslâm dinini kabul ettikten sonra dinden çıkan kimsedir.

Şöyle ki; Hiç küfre bulaşmadan esasen müslüman olan veya küfre bulaştıktan sonra İslâm dinini kabul edip onunla şereflenen şahsın, yeniden başka bir dine dönmesi veya hiç bir dinin müntesibi olmayıp inkâra sapmasıdır.

SORU : İslâm dini ile şereflenen bir müslümanın mürted olması, (dinden çıkması) nı gerektiren sebepler nelerdir?

CEVAP: Bir müslümanın mürted olmasını gerektiren sebepler başlıca dört kısımdır:

- 1 - Söz,
- 2 - Fiil,
- 3 - İtikat (inanç),
- 4 - Şek (şüphe)

SORU : Bir müslümanın kâfir olmasını gerektiren sözler, yani; "Elfaz-ı küfür" nelerdir?

CEVAP: Bu sözler genel olarak aşağıdaki ana başlıklarda toplanmıştır:

1 - Uluhiyet: Allah-u Teala'nın ilah olmasıyla ilgili sözler;

a) Allah-u Tealâ'nın zatı, sıfatları ve fiileri konusunda ilahlık makamıyla bağdaşmayan, tevhid akidesine aykırı düşen sözler. Meselâ; Allah-u Tealâ'nın ortağı, oğlu, eşi olduğunu ifade etmek.

b) Ayet ve Hadislerle sabit olan sıfatların inkârına götüren sözler. Mesela; Allah-u Tealâ'nın: "Hayat ve İlim" sahibi olmadığını ifade etmek

c) Yaratıcı olan Allah-u Tealâ'yı yaratıklara benzeten sözler. Meselâ; Allah-u Tealâ'nın ay, yıldız, güneş, insan vesaire gibi yaratılmış olan şeylere benzediğini ifade eden sözler.

d) Uluhiyete ait herhangi bir hususu alaya alan sözler. Meselâ; zalimin: "Allah-u Tealâ'nın takdir etmediği şeyi yaparım" şeklinde ifadesi.

2 - Nübüvvet: Peygamberlerle ilgili sözler;

a) Son Peygamber Hazreti Muhammed (Aleyhisselâm) dahil olmak üzere bütün Peygamberlerin ilahi emirleri insanlara tebliğ etmekle görevli elçiler olduklarını reddeden ifadeler.

Ulaşmak istediğiniz yerin üzerine tıklayın

